

Analysis of the role of mass media in encouraging employees to blow the whistle in Iranian sports organizations

Ali Nori Ghareh Takan	PhD student, Department of Physical Education, Gorgan Branch, Islamic Azad University, Gorgan, Iran
Zaynalabedin Falah *	Associate Professor, Department of Sports Management, Gorgan Branch, Islamic Azad University, Gorgan, Iran
Taher Behlekeh	Assistant Professor, Department of Sports Management, Gorgan Branch, Islamic Azad University, Gorgan, Iran
Asra Asgari	Assistant Professor, Department of Sports Management, Gorgan Branch, Islamic Azad University, Gorgan, Iran

Abstract

The purpose of this research is to analyze the role of mass media in encouraging employees to blow the whistle in Iranian sports organizations. The research method is qualitative and with thematic analysis approach. The statistical population of the research includes researchers, university professors (at least two studies in the field of organizational ethics, organizational whistle-blowing, organizational disclosure and other related variables), current and former managers of sports organizations (with management experience of more than 5 years) and public relations managers. It was sports organizations. The statistical sample was estimated and sampled based on reaching theoretical saturation (21 people). The research tools included systematic library study and structured exploratory interviews. The validity of the tool was evaluated and confirmed based on the legal and scientific validity of the sample, expert opinion and agreement between the correctors. The results of the analysis and interpretation of the experts' interviews showed that the components of mass media include speed, independence, transparency and comprehensiveness and the components of whistle-blowing in sports organizations including intra-organizational, external-organizational and disclosure cases. Be By using the capacities of mass media, it is possible to increase whistle-blowing in sports organizations.

Key words: Disclosure, virtual media, media capacity, sports federations.

* Corresponding Author: E-mail: zaynalabedinfalalah@gmail.com

How to Cite: Nori Ghareh Takan A, Falah Z, Behlekeh T, Asgari A. Analysis of the role of mass media in encouraging employees to blow the whistle in Iranian sports organizations, Journal of Innovation in Sports Management, 2025; 3(4):35-48.

تحلیل نقش رسانه‌های جمعی در تشویق کارکنان به سوت زنی در سازمان‌های ورزشی ایران

علی نوری قره تکن

زین العابدین فلاح *

طاهر بهلکه

اسرا عسگری

دانشجو دکتری گروه تربیت بدنی، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران

دانشیار گروه مدیریت ورزشی، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران

استادیار گروه مدیریت ورزشی، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران

استادیار گروه مدیریت ورزشی، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران

چکیده

هدف از این پژوهش، تحلیل نقش تشویقی رسانه‌های جمعی در سوت زنی سازمانی کارکنان (مورد مطالعه: سازمان‌های ورزشی ایران) می‌باشد. روش پژوهش از نوع کیفی و با رویکرد تحلیل مضمون می‌باشد. جامعه آماری پژوهش شامل پژوهشگران و استادی دانشگاهی (حداقل دو پژوهش در زمینه اخلاق سازمانی، سوت زدن سازمانی، افشاگری سازمانی و سایر متغیرهای مرتبط)، مدیران حال حاضر و سابق سازمان‌های ورزشی (باسباقه مدیریتی بیش از ۵ سال) و مدیران روابط عمومی سازمان‌های ورزشی بود. نمونه آماری بر مبنای رسیدن به اشباع نظری به صورت روش هدفمند برآورد و نمونه‌گیری شد (۲۱ نفر). ابزار پژوهش شامل مطالعه کتابخانه‌ای نظاممند و مصاحبه‌های اکتشافی نیمه‌ساختارمند بود. روایی ابزار بر اساس اعتبار حقوقی و علمی نمونه، نظر خبرگان و توافق بین مصححان ارزیابی و تأیید گردید. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل و تفسیر مصاحبه خبرگان نشان داد که مؤلفه‌های رسانه‌های جمعی شامل سرعت، استقلال، شفافیت و فراگیری و مؤلفه‌های سوت زنی در سازمان‌های ورزشی شامل درون‌سازمانی، برون سازمان و موارد افشاگری می‌باشد. با بهره‌گیری از ظرفیت‌های رسانه‌های جمعی می‌توان سوت زنی در سازمان‌های ورزشی را افزایش داد.

واژه‌های کلیدی: افشاگری، رسانه‌های مجازی، ظرفیت رسانه، فلدراسیون‌های ورزشی.

* نویسنده مسئول: E-mail: zaynalabedinfalah@gmail.com

نوری قره تکن علی، فلاح زین العابدین، بهلکه طاهر، عسگری اسرا، تحلیل نقش رسانه‌های جمعی در تشویق کارکنان به سوت زنی در سازمان‌های ورزشی ایران، فصلنامه نوآوری در مدیریت ورزشی، زمستان ۱۴۰۳، ۱۴۰۳(۴): ۳۵-۴۸.

مقدمه

شفافیت سازمان‌ها دارد (اونینگو^۷، ۲۰۲۱). در سازمان‌ها فعالیت‌های غیرقانونی و غیراخلاقی توسط برخی از افراد شکل می‌گیرد که بعضاً در پوشش‌های مختلف و به‌دوراز چشم نهادهای نظارتی و به‌صورت پنهان انجام می‌شود. جلوگیری از این‌گونه رفتارها، مستلزم وجود افرادی است که به افشاری این تخلفات می‌پردازند. این افراد در ادبیات مدیریت به عنوان سوتزن یا افشاگر شناخته می‌شوند و عملکرد آنان سوتزنی یا افشاگری، تعبیر می‌شود (پونی^۸ و همکاران، ۲۰۲۱). عمل سوتزن، افشا کردن فعالیت‌های غیرقانونی و غیراخلاقی درون‌سازمانی به افراد مسئول بروون یا درون‌سازمانی برای هدایت سازمان به سمت آرمان‌ها و رسالت‌های آن است. سازمان‌هایی که در آن انسجام و اتحاد سازمانی و حفظ و ارتقای شهرت و تصویر ذهنی در اولویت امور قرار دارند، نیازمند بازگذاشتن راهی است که از طریق آن کارکنان، شرکا، مشتریان، تأمین‌کنندگان، سهامداران و سایر ذی‌نفعان بتوانند رفتارها و اعمالی را که متناقض با رفتارها و اعمال تعریف‌شده سازمان است گزارش دهند (کیون^۹ و همکاران، ۲۰۲۱). هدف از سوتزنی فراخوان افراد دارای قدرت برای توجه به موضوعی غیراخلاقی و غیرقانونی است که احتمالاً از نظر آن‌ها پنهان مانده است. سوتزنی سبب می‌شود که در سازمان‌ها، جلوی خلافکاری یا تصمیم‌های اشتباه گرفته شود (اسمعیل^{۱۰}، ۲۰۲۱).

اصطلاح سوتزنی از رفتار مأموران پلیس اقتباس شده است؛ بدین معنی که زمانی که پلیس تخلیق همچون نزاع خیابانی، دزدی و... مشاهده می‌کند در سوت خود می‌دمد تا همه مردم و سایر افسران پلیس برای آگاهی از محل وقوع جرم خبردار شوند. طبق تعاریف رایج «سوتزن» در اصطلاح به کسی اطلاق می‌شود که درون یک سازمان کار می‌کند و خلافکاری‌های آن را افشا می‌کند. این تخلفات می‌تواند شامل انواع رفتارهای غیرقانونی و غیراخلاقی مدیران و کارکنان یک سازمان؛ از قبیل تقلب، رانت، رشوه، احتکار، تولید محصول غیر ایمن و نقض قوانین یا مقررات باشد (پرданا^{۱۱} و همکاران، ۲۰۲۱). سوت زدن را می‌توان

بسیاری از سازمان‌ها در پی رسیدن به محیط کاری ایدئال و عاری از خطأ و اشتباه هستند و نهایت تلاش خود را جهت جلوگیری از بروز خطأ، اشتباه و اعمال غیرقانونی و غیراخلاقی انجام می‌دهند. واقعیت این است که این امر به‌طور کامل امکان‌پذیر نیست. درواقع سازمان‌ها در پی یافتن راههایی جهت افزایش ابتکار و فعالیت بیشتر در کار و نیز کاهش نگرش‌های منفعلانه و رفتارهای انحرافی هستند (بیجورکلو^۱ و همکاران، ۲۰۱۰). وجود کدها و استانداردهای اخلاقی مکتوب در سازمان، به عنوان رایج‌ترین ابزار برای جلوگیری از تخلفات سازمانی، بدون توجه به سایر فرآیندهای کنترلی در سازمان، مفید و مؤثر واقع نشده است (دونی^۲، ۲۰۱۶)، چراکه اکثر سازمان‌ها همچنان با انواع مختلفی از فساد مواجه هستند. درنتیجه کشف و اصلاح این خطاهای برای سازمان‌ها بسیار مفید خواهد بود و از این‌رو کارکنان یکی از منابع مهم و بحرانی در کشف اشتباهات و تخلفات سازمانی به شمار می‌روند (افشانی و همکاران، ۲۰۱۸). سازمان‌ها اقدامات مختلفی در این زمینه انجام می‌دهند که یکی از این راهکارها افشاگری یا سوت سازمانی است که قادر است به کشف و گزارش خطأ منجر شود (بوس^۳ و همکاران، ۲۰۲۲؛ ناسوانتر و همکاران، ۲۰۲۲؛ پوتیپیرون^۴، ۲۰۲۱).

سوتزنی سازمانی^۵ از جمله مفاهیم و موضوعات نوین مدیریتی است که از سال‌ها ۱۹۸۰ در علم سازمان و مدیریت مورد استفاده قرار گرفته است. امروزه این پدیده به عنوان یک سرمایه سازمانی ابزاری است حاصل اعتماد سازمانی که مستلزم توانمندسازی کارکنان از طرق مختلف و ایجاد کانال‌های ارتباطی باز و بسترسازی فرهنگی مناسب است (زکریا^۶ و همکاران، ۲۰۲۱). علاوه بر این، سبک رهبری، توانایی‌های کافی کارکنان، مهارت‌ها، دانش و علاقه به شرکت در تصمیمات سازمانی در آن اثر مثبت دارد. سوتزنی سازمانی نقش بسیار مهمی در افزایش

¹ Bjorkelo

² Downe

³ Uys

⁴ Potipiroon

⁵ Organizational Whistleblowing

⁶ Zakaria

⁷ Onyango

⁸ Puni

⁹ Kwon

¹⁰ Ismail

¹¹ Perdana

دستیابی به اهداف، وقف ایجاد شکاف در سیستم می‌شوند، لزوم توجه به اخلاق در انگیزه و چارت وظیفه‌ای مدیران و کارکنان اهمیت فراوانی دارد. دلایل دیگری که اهمیت انجام این پژوهش را بر جسته کرده است، شیوع گوناگونی معضلات اخلاقی و تنوع فسادهای اداری است که در شاخه‌های فراوانی مانند استفاده غیرمجاز از شئون و موقعیت شغلی، ایجاد نارضایتی در ارتباط‌رجه، اسراف و تجمل‌گرایی و برگزاری گرده همایی‌های پرهزینه، اخذ پورسانت و هدیه، استفاده غیرمجاز از امکانات و اموال دولتی و عمومی، اشتغال به تحصیل در وقت اداری، اعطای تسهیلات برخلاف قوانین و مقررات (نقض قوانین و مقررات)، اعمال و رفتار خلاف شئون اداری، اخذ وجه یا مال برخلاف قوانین و مقررات، افشای اسرار و اسناد محروم‌های اداری، ایجاد تعهد بر ذمه دولت برخلاف مقررات، تصرف غیرمجاز در اموال و وجوده دولتی و عمومی، تصدی بیش از یک شغل، به کارگیری بازنشستگان در دستگاه‌های دولتی، تنظیم دفاتر غیرواقعی، کمکاری یا سهل‌انگاری در انجام وظایف محول شده، تسامح در حفظ اموال، استناد و وجوده دولتی، ایراد خسارت به اموال دولتی، عدم رعایت قوانین و ضوابط در انتصاب و ارتقای شغلی کارمندان، سهل‌انگاری مدیران و عدم گزارش تخلفات کارمندان تحت امر و رعایت نکردن قوانین و مقررات است که تمامی سازمان‌های دولتی و غیردولتی را بیمار ساخته است. در این راستا سازمان‌های ورزشی با افزایش این معضلات اخلاقی که ریشه در نبود و کمرنگ‌تر شدن ارزش‌های واقعی اخلاقی دارند، مواجه هستند که به دلیل گستردگی دامنه خدمات با پدیده تخلفات سازمانی رو برو هستند و راهکارهای کاهش آن‌ها می‌تواند به بهبود عملکرد و افزایش بهره‌وری کمک کند و لذا این پژوهش در پی تحلیل نقش رسانه‌های جمعی در تشویق کارکنان به سوت زنی در سازمان‌های ورزشی ایران می‌باشد.

مبانی نظری پژوهش

فیلیپ زیمباردو در تحقیقات خود به سال ۱۹۹۰، درباره کجروی و فساد به این نتیجه رسید اگر یک اتومبیل یا خانه آسیب‌دیده و بدون مراقب رها شود، بیشتر احتمال دارد که قانون‌شکنان به آن آسیب بزنند. پژوهش زیمباردو، باعث شد تا ویلسون و کیلینگ در سال ۲۰۰۰ گزارشی

نوعی فراخوان عمومی برای مطلع کردن افراد از محل وقوع جرم تلقی کرد و هدف سوت‌زن نیز جلوگیری از آسیب رساندن بیش‌ازپیش به افراد جامعه، سازمان‌ها و نهادهای عمومی است. همچنین سوت‌زن فردی است که هر نوع فعالیت غیرقانونی و غیراخلاقی در یک سازمان خصوصی یا عمومی را افشا می‌کند. موضوعاتی همچون تخطی از سیاست‌های رسمی، تخطی از قانون، مقررات، تهدید منافع عمومی، امنیت ملی و همچنین تقلب و فساد از تخلفاتی است که سوت‌زن‌ها می‌توانند آن را افشا کنند (پرویتالی^۱ و همکاران، ۲۰۲۱). با این حال توسعه فرایند سوت زنی سازمانی نیازمند زمینه‌سازی و برنامه‌ریزی مناسب در سازمان و حمایت مدیران ارشد سازمانی از این فرایند است، در عین حال مروویک (۲۰۲۲) بر بهبود ساختار سازمانی و بهروزرسانی قوانین و مقررات و دفلانتورو^۲ و همکاران (۲۰۲۳) بر زیرساخت‌ها و امکانات نظارتی و تشویقی در سازمانی در جهت توسعه سوت زنی تأکید کردد. از سویی ویان و همکاران (۲۰۲۲) بر توسعه حمایت‌های قانونی و همچنین تشویقی در زمینه سوت زنی سازمانی تأکید کرده‌اند. در عین حال لازار^۳ (۲۰۲۲)، ریچ^۴ (۲۰۲۲) و ریچاردسون و اسکات^۵ (۲۰۲۲) تشویق رسانه‌ها و ارائه انگیزه اخلاقی را در توسعه سوت‌زنی رسانه‌ای سازمان‌ها معرفی کردند. مایریانی و همکاران (۲۰۲۳)، ریداک و همکاران (۲۰۲۲) و ژیائو و همکاران (۲۰۲۱) حمایت رسانه‌ها از افراد سوت زن را زمینه‌ساز افزایش انگیزه سوت زنی در کارکنان معرفی کردند. با این حال و با در نظر گرفتن ظرفیت رسانه‌ها در ترغیب رفتارهای اخلاقی در سازمان‌ها تاکنون از این ظرفیت در کشور ما استفاده‌نشده و برنامه‌ریزی مناسبی در این خصوص صورت نگرفته است. با این حال با توجه به فراوانی و شیوع بسیار زیاد تخلفات اداری و سازمانی که منجر به کاهش احترام به قانون اساسی و منشور اخلاقی، زایل کردن حکومت اداری مطلوب و دموکراسی، کاهش فرستادهای سالم و پیشرفت برای افراد، مؤسسات و سازمان‌ها می‌شوند و اینکه زمان و انرژی به جای صرف شدن برای

¹ Previtali

² Defiantoro

³ Lazar

⁴ Oelrich

⁵ Richardson & Scott

(مثل واحدها، نمایندگی‌ها، هنجارها، اطلاعات) منشأ پدید آمدن یک بنیه فزاینده می‌شود. قانون شبکه این است که راهبردها تنها از طریق میانگین رضایت‌بخش منافع و مطلوبیت‌ها تعریف می‌شود. این کار دراثای روابط و گفتگوها و مبادلات شبکه صورت می‌پذیرد. سه مؤلفه اصلی در نظریه کنش گر - شبکه عبارت‌اند از: ۱: ساخته‌شدن تعاریف و معانی مشترک، ۲: شکل‌گیری نمایندگی‌هایی که به سهولت دارای امکانات تعاملی باهم هستند و ۳: تعقیب اهداف از طریق همکنشی بر اساس منافع مشترک و متقابل (ایزدی و همکاران، ۲۰۲۰).

اگر به نظریه "تأثیر رسانه‌ها" از "مارشال مک لوهان" نگریسته شود، وی با جمله قصار خود «رسانه پیام است» اندیشه‌های بسیاری را به چالش طلبید. منظور وی از این جمله آن است که پیامی که از سوی هر شکل ارتباطی انتقال می‌یابد، اساساً تحت تأثیر رسانه‌ای است که از طریق آن فرستاده شده است. عبارت معروف وی "دهکده جهانی" این ایده را به ذهن می‌رساند که رسانه‌های جمعی از طریق تأثیرات فرهنگی فراگیرشان جهان را به اندازه یک دهکده تقلیل داده‌اند (ناگلی، ۲۰۱۸،^۳).

از سویی لیسک^۴ و همکاران در سال (۲۰۲۰) اظهار داشتن رسانه‌ها منبع مهم اطلاعات و همچنین یکی از عوامل اصلی فرایند جامعه‌پذیری نقش مؤثری در شکل‌گیری سرمایه اجتماعی در جامعه دارند و به اشکال متفاوت موجب افزایش یا کاهش شکل‌گیری سرمایه اجتماعی می‌گردند. رسانه اجتماعی برای کنشگر در جهت انتخاب عقلانی مؤثر دانسته و معتقد است انتخاب عقلانی و عقلانیت گزینشی در فضای عمومی کنشگران دارای اهمیت فراوان است و سبب تقویت اعتماد بین شخصی و افزایش مشارکت عمومی می‌شود.

روش‌شناسی

روش تحقیق از نوع کیفی، از نظر هدف بنیادی، از نظر روش گردآوری پیمایشی (با استفاده از مصاحبه)، از نظر روش تحلیل از نوع مطالعات کیفی با رویکرد اکتشافی نظاممند با استفاده از تحلیل مضمون (براون^۵ و کلارک،

تحقيقاتی را منتشر کنند که نشان می‌داد، زمانی که با یک تخلف برخورد قاطعی صورت نگیرد، احتمال تکرار آن بهشت افزایش خواهد یافت. به نظر این دو پژوهشگر بی‌نظمی‌های ظاهری می‌تواند باعث گسترش بی‌نظمی‌های اجتماعی شود. در پایان گزارش ویلسون و کیلینگ آمده است: اگر که نمی‌خواهیم همگی شیشه‌ها فروریزند؛ یک پنجره شکسته بایستی بهسرعت تعمیر شود. از همین رو نظریه آنان به نظریه پنجره‌های شکسته مشهور شد. بر طبق این نظریه، پس از وقوع یک تخلف آشکار، باید با قاطعیت مختلف را مجازات کرد و با نظارت و دقت نظر فراوان، مانع از بروز تخلفی مشابه شد. در غیر این صورت می‌توان انتظار داشت که تخلف مذکور به طور مداوم تکرار شده و تبدیل به یک قاعده گردد. پیشنهاد آنان، حضور دائمی نیروهای قانون در هر مکانی است که بیم وقوع تخلفی در آن می‌رود. به نظر ویلسون و کیلینگ، حضور دائمی نمایندگان نظام کنترل اجتماعی و نظارت بر اقدامات افراد و برخورد با قانون‌شکنان، می‌تواند مانع از گسترش تخلفات شود. سوت زنی، قانونی است که در اغلب کشورهای جهان تصویب شده است و بر اساس آن، هر کس که فسادی را گزارش کند، علاوه بر آن که امنیت وی توسط قانون تضمین می‌گردد، جایزه و پاداش نیز خواهد گرفت. قانون سوت زنی نیز چنین وضعیتی را ایجاد می‌کند. فریاد «تخلف!» از سوی کارکنان قانون‌مدار، بهمایه «نهی از منکر» می‌تواند باعث شود تا نظام سازمانی، پیش از آن که تخلفات، به‌ویژه تخلفات مالی به حد غیرقابل باوری برسند، مانع از گسترش آن شوند.

در عین حال کولارد^۱ و همکاران (۲۰۱۷)، ایزدی و همکاران (۲۰۲۰) و تینماز^۲ و همکاران (۲۰۲۲) معتقدند اطلاعات رسانه‌ای می‌تواند دانش لازم برای بهبود فضای سازمانی و ارتقاء عملکرد و بهره‌وری را فراهم آورد. این راستا عصردانایی و روش‌نگری، نوید دنیایی را برای بشر فراهم ساخت که در آن "اطلاعات" و "دانش" تکیه‌گاه و یاری‌رسان اصلی و بنیادی برای انسان امروز به منظور توسعه و پیشرفت هستند. بر همین اساس نظریه کنشگر-شبکه ارائه شده است که در آن شبکه‌های ارتباطی مدرن و رسانه‌ها از طریق تعامل میان عاملان انسانی و غیرانسانی

³ Nagle

⁴ Lisk

⁵ Braun

¹ Collard

² Tinmaz

با توجه به جدول فوق، تعداد ۸ نفر از متخصصان و کارشناسان حوزه ستادی وزارت آموزش و پرورش در قسمت سازمان‌های ورزشی، ۱۰ نفر از اساتید دانشگاه و ۳ نفر از مدیران روابط عمومی سازمان‌های ورزشی به عنوان خبرگان در مصاحبه مشارکت داشتند.

در این بخش از پژوهش بعد از اجرای ۱۷ مصاحبه اشباع نظری مقوله‌ها به دست آمد؛ با این وجود ۴ مصاحبه تکمیلی دیگر به منظور اطمینان بیشتر از داده‌های حاصل از مصاحبه‌های انجام شده، با مشارکت کنندگان انجام پذیرفت. همچنین در پژوهش حاضر از روش‌های مصاحبه نیمه‌ساختاریافته با خبرگان علمی، بررسی استناد و مدارک، بررسی چارچوب‌های نظر و متون علمی برای اکتشاف نقش رسانه‌های جمعی در سوت زنی در سازمان‌های ورزشی ایران بهره برده شد. روایی ابزار با استفاده از روش‌های روایی سنجی کیفی ذکر شده کنترل و مطلوب ارزیابی شد.

(۲۰۰۶) بود. جامعه آماری این پژوهش شامل خبرگان آشنا با ابعاد و مؤلفه‌ها و معیارهای سوت زدن سازمانی است که شامل پژوهشگران اساتید دانشگاهی (حداقل دو پژوهش در زمینه اخلاق سازمانی، سوت زدن سازمانی، افشاگری سازمانی و سایر متغیرهای مرتبه)، مدیران حال حاضر و سابق سازمان‌های ورزشی (باسباقه مدیریتی بیش از ۵ سال) و مدیران روابط عمومی سازمان‌های ورزشی می‌باشد که به روش نمونه‌گیری هدفمند یا نظری انتخاب شده‌اند. لیست تقریبی از جامعه آماری تهیه شد که شامل ۳۱ نفر بودند. سپس با آن‌ها مکاتباتی صورت گرفت و از این تعداد، ۲۵ نفر اعلام آمادگی نمودند. سپس به ترتیب لیست، با آن‌ها مصاحبه انجام شد. مصاحبه‌ها در برخی موارد به صورت حضوری و در سایر موارد (به دلیل دوری مسافت) به صورت فایل متنی از طریق ارسال ایمیل، در واتس‌اپ و یا تلگرام و برخی نیز به صورت تلفنی و تماس تصویری انجام شد. مصاحبه‌ها تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت (۲۱ مصاحبه).

جدول ۱. ترکیب اعضاء شرکت‌کننده در مصاحبه‌ها

محل خدمت	سمت	سن	مدرک	سابقه شغلی
مدیران سازمان‌های ورزشی	وزارت ورزش و جوانان	۵۷	دکتری	۳۲
	کمیته ملی المپیک	۴۹	دکتری	۲۴
	کمیته ملی پارالمپیک	۵۸	دکتری	۳۴
	فدراسیون‌های ورزشی	۵۳	دکتری	۳۳
	هیئت‌های ورزشی	۵۱	کارشناسی ارشد	۳۰
	هیئت‌های ورزشی	۴۹	کارشناسی ارشد	۲۸
	سازمان تربیت‌بدنی آموزش و پرورش	۵۰	دکتری	۲۵
	سازمان تربیت‌بدنی وزارت علوم	۵۶	دکتری	۳۲
دانشگاه‌های سراسری و آزاد	استاد دانشگاه	۴۵	دکتری	۲۰
	استاد دانشگاه	۳۸	دکتری	۱۵
	استاد دانشگاه	۴۵	دکتری	۱۹
	استاد دانشگاه	۴۶	دکتری	۲۳
	استاد دانشگاه	۳۷	دکتری	۱۰
	استاد دانشگاه	۳۶	دکتری	۸
	استاد دانشگاه	۴۲	دکتری	۱۳
	استاد دانشگاه	۴۰	دکتری	۱۴
	استاد دانشگاه	۵۹	دکتری	۲۳
	استاد دانشگاه	۶۲	دکتری	۳۴
مدیران روابط عمومی سازمان‌ها ورزشی	مدیر روابط عمومی وزارت ورزش	۵۱	کارشناسی ارشد	۲۶
	مدیر روابط عمومی اداره ورزش و جوانان تهران	۴۸	دکتری	۲۳
	مدیر روابط عمومی کمیته ملی المپیک	۵۰	کارشناسی ارشد	۲۴

جدول ۲. مشخصات ابزارهای پژوهش

روش	ابزار	مطالعه کتابخانه‌ای	اصحابه
نمونه مورد مطالعه	روایی	منابع اطلاعاتی	روایی محتوایی رونوشت از دیدگاه متخصصان
روایی	انتخاب افراد بر حسب شایستگی علمی و فنی	رونوشت (چکلیست استخراج مفاهیم)	چارچوب پرسش (پرسشنامه باز پاسخ)
	میزان توافق بین کدگذاران و مصححان: %۸۱		منابع انسانی

گام چهارم؛ ترسیم شبکه مضماین:
در این مرحله مضماین پایه در گام سوم، با یکدیگر تلفیق گردیدند و مضماین سازمان دهنده را تشکیل دادند (۷ مضمون سازمان دهنده).

گام پنجم؛ تحلیل شبکه مضماین:
در این مرحله، شبکه مضماین شکل می‌گیرد. به‌نحوی که مضماین سازمان دهنده با یکدیگر تلفیق می‌شوند و مضماین فراگیر را شکل می‌دهند؛ بنابراین شکل مضماین تشکیل می‌شود (۲ مضمون فراگیر).

گام ششم؛ تدوین گزارش:
نهایتاً بعد از تشکیل شبکه مضماین، این شبکه تفسیر و گزارش می‌گردد.

یافته‌های پژوهش

نتایج تحلیل مصاحبه‌های انجام‌شده در قالب تحلیل مضمون در جداول ۳ و ۴ آورده شده است. در این جدول به هر فرد کد P1 تا P21 (۲۱ نفر از اساتید و خبرگان) داده شد.

نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل و تفسیر مصاحبه خبرگان نشان داد که مؤلفه‌های رسانه‌های جمعی شامل سرعت، استقلال، شفافیت و فراگیری و مؤلفه‌های سوت زنی در سازمان‌های ورزشی شامل درون‌سازمانی، برون سازمان و موارد افشاگری می‌باشد. مطابق با دو مضمون فراگیر (رسانه‌های جمعی و سوت زنی)، مدل نهایی پژوهش حاضر در شکل ۱ طراحی شده است. نتایج حاصل از ادغام نیز نشان داد که مضماین برآمده از روش تحلیل مضمون در این پژوهش با مبانی نظری و پژوهشی همسو می‌باشد.

پس از انجام ۲۱ مصاحبه در طی دوره شش ماه و به صورت حضوری و مجازی (به دلیل دوری مسافت و همه‌گیری ویروس کرونا)، تحلیل داده‌ها حاکی از اضافه نشدن داده جدید به داده‌های قبلی بود؛ چراکه درصد بالایی از داده‌های مستخرج از مصاحبه‌های آخر تکراری بود؛ بنابراین، با رسیدن به حد اشباع نظری، به مصاحبه‌ها پایان داده شد. تحلیل مضمون با استفاده از مطالعات قبلی و نظر چند پژوهشگر انجام شد. مدل پژوهش نیز بر اساس روابط شناسایی شده به صورت یک چارچوب مفهومی ترسیم گردید.

مراحل تحلیل مضمون:
فرایند تحلیل مضمون بر اساس ۶ مرحله براون و کلارک (۲۰۰۶) استفاده شد.

گام اول؛ آشنا شدن با داده‌ها:
در این مرحله، داده‌های اولیه پژوهش از طریق مطالعه مبانی نظری و پژوهش‌های انجام‌شده در زمینه نقش رسانه‌ها در تشویق کارکنان به سوت زنی در سازمان‌های ورزشی ایران، مطالعه و شناخت اولیه با داده‌ها حاصل گردید. در ادامه با انجام مصاحبه‌ها با ذینفعان، شناخت جامع تری از دید این افراد حاصل گردید.

گام دوم؛ ایجاد کدهای اولیه و کدگذاری:
در این مرحله، بعد از انجام مصاحبه و ثبت و ضبط آن، کدهای اولیه (مضاین اولیه) استخراج گردید (۱۳۳ مضمون اولیه).

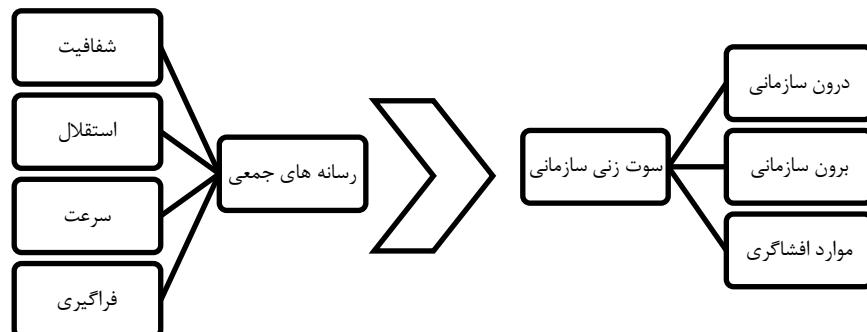
گام سوم؛ جست‌وجو و شناخت مضماین:
در این مرحله، لیستی از مضماین اولیه تهیه گردید و مضماین با تکرار (فراوانی) بیشتر مشخص گردید و از نظر نگارشی، اصلاحاتی در مضماین صورت گرفت (۳۴ مضمون پایه).

جدول ۳. تحلیل مضمون محتوای مصاحبه در مورد مؤلفه‌های رسانه‌های جمعی

کد مصاحبه‌شوندگان	مضامین پایه	مضامین سازمان دهنده
P11, P13, P15, P18, P19	۱. سرعت بیشتر رسانه‌های جمعی در انتقال اطلاعات و اخبار	سرعت
P3, P5, P7, P17	۲. سرعت بیشتر رسانه‌های جمعی در آموزش	
P1, P5, P8, P16, P21	۳. استقلال بیشتر رسانه‌های جمعی در انتقال اخبار و اطلاعات	استقلال
P2, P4, P5, P6, P15	۴. استفاده از رسانه‌های جمعی توسط هر یک از کارکنان	
P1, P3, P6, P14	۵. دارا بودن سازمان‌های ورزشی از رسانه‌های اختصاصی خود	شفافیت
P1, P3, P4, P10, P13, P17	۶. شفافیت بیشتر رسانه‌های جمعی در انتقال اخبار و اطلاعات	
P2, P4, P6, P15, P19	۷. امکان درستی سنجی اخبار منتشرشده در رسانه‌های جمعی	فراگیری
P1, P2, P4, P6, P15, P20	۸. دسترسی آحاد مردم به رسانه‌های جمعی	
P2, P3, P5, P13, P17	۹. دسترسی به اینترنت و رسانه‌های جمعی در تمامی سازمان‌های ورزشی ایران	فراگیری
P1, P2, P11, P21	۱۰. دسترسی به رسانه‌های جمعی از طریق گوشی همراه	

جدول ۴. تحلیل مضمون محتوای مصاحبه در مورد مؤلفه‌های سوت زنی سازمانی

کد مصاحبه‌شوندگان	مضامین پایه	مضامین سازمان دهنده
P2, P4, P5, P8, P11, P18, P19	۱. افشا کردن فعالیت‌های غیرقانونی درون سازمان	درون سازمانی
P1, P3, P7, P15, P19	۲. افشا کردن فعالیت‌های غیراخلاقی درون سازمان	
P1, P3, P8, P17, P20	۳. افشار کردن فعالیت‌های غیرقانونی به مدیران درون سازمان	برون سازمانی
P2, P4, P6, P9, P16	۴. افشاگری توسط کارکنان درون سازمان	
P1, P2, P4, P10, P15	۵. افشا کردن فعالیت‌های غیرقانونی به مدیران بروند سازمان	برون سازمانی
P2, P6, P9, P13	۶. افشاگری توسط وزشکاران، مردمیان و داوران	
P1, P9, P12, P18	۷. افشاگری توسط مدیران باشگاه‌های ورزشی	موارد افشاگری
P1, P2, P5, P13, P17	۸. افشاگری توسط مدیران سازمان‌های زیرمجموعه	
P6, P8, P9, P17	۹. افشاگری توسط حامیان مالی	موارد افشاگری
P2, P4, P6, P8, P15, P16	۱۰. افشاء تقلب	
P1, P3, P9, P15, P21	۱۱. افشاء رانت	موارد افشاگری
P2, P4, P6, P13, P17	۱۲. افشاء رشوه	
P3, P6, P8, P9, P12, P15	۱۳. افشاء احتکار	موارد افشاگری
P1, P10, P11, P19	۱۴. افشاء تولید محصول غیرایمن	
P2, P4, P6, P7, P14, P18	۱۵. افشاء موارد تهدید منافع عمومی	موارد افشاگری
P2, P4, P5, P7, P16, P19	۱۶. افشاء فساد	
P1, P2, P9, P15, P18	۱۷. افشاء تبانی در مسابقات	موارد افشاگری
P4, P11, P12, P17	۱۸. افشاء اسراف و تجمل‌گرایی غیرضروری	
P5, P9, P12, P17	۱۹. افشاء اخذ پورسانت و هدیه	موارد افشاگری
P3, P4, P8, P9, P16	۲۰. افشاء استفاده غیرمجاز از امکانات و اموال دولتی و عمومی	
P1, P2, P6, P15	۲۱. افشاء انجام فعالیت‌های شخصی (تحصیل و بیزینس) در وقت اداری	موارد افشاگری
P2, P4, P7, P15	۲۲. افشاء اسرار و اسناد مجرمانه اداری	
P4, P6, P9, P16	۲۳. افشاء کمکاری و سهل‌انگاری	موارد افشاگری
P9, P11, P12, P17	۲۴. افشاء عدم گزارش تخلف کارکنان توسط مدیران	

شکل ۱. مدل مفهومی تحلیل نقش تشویقی رسانه‌های جمعی در سوت زنی سازمانی کارکنان (مورد مطالعه: سازمان‌های ورزشی ایران)

در عین حال لازار^۴ (۲۰۲۲)، الیچ (۲۰۲۲) و ریچاردسون و اسکات^۵ (۲۰۲۲) تشویق رسانه‌ها و ارائه انگیزه اخلاقی را در توسعه سوت زنی رسانه‌ای سازمان‌ها معرفی کردند. مایریانی و همکاران (۲۰۲۳)، ریداک و همکاران (۲۰۲۲) و ژیائو و همکاران (۲۰۲۱) حمایت رسانه‌ها از افراد سوت زن را زمینه‌ساز افزایش انگیزه سوت زنی در کارکنان معرفی کردند. با این حال در جهت تبیین ظرفیت رسانه‌ها، نظریه گلوله‌ای نخستین نظریه‌ای است که پیرامون دامنه‌ی اثرات رسانه‌های گروهی فورمول بندی شده است. این نظریه با عنوان‌های متفاوت دارای یک مفهوم هستند و برای پیام رسانه‌ای، اهمیت زیادی از نظر تأثیر بر مخاطب قائل هستند. نظریه گلوله‌ای اعتقاد دارد، پیام‌های رسانه‌ها همچون گلوله وارد مغز شده و تأثیر قوی بر ذهن مخاطب می‌گذارد. اساس مدل گلوله‌ای را دو عامل «محرك» و «عکس العمل» تشکیل می‌دهد و جنبه شرطی شدن دارد. این نظریه مبتنی بر نگرش‌های روانشناسی است (ساروخانی و صفائی، ۱۳۸۴).

در عین حال، فورمول بندی نظریه کاشت حاصل تحقیقات گسترده‌ای است که گرینر و دیگران (۱۹۸۰) پیرامون اثرات تلویزیون انجام دادند. به باور گرینر و همکارانش، تلویزیون با نفوذ فراغیر در بین خانواده‌ها مبادرت به کشت جهان‌بینی، نقش‌ها و ارزش‌های رایج در ذهن آن‌ها می‌نماید. به‌زعم بانیان و حامیان نظریه کاشت، تلویزیون بیش از هر رسانه دیگری اندیشه‌ها، سبک زندگی و روابط درون و برون فردی افراد جامعه را شکل می‌دهد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از این پژوهش، تحلیل نقش رسانه‌های جمعی در تشویق کارکنان به سوت زنی در سازمان‌های ورزشی ایران می‌باشد. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل و تفسیر مصاحبه خبرگان نشان داد که مؤلفه‌های رسانه‌های جمعی شامل سرعت، استقلال، شفافیت و فراغیری و مؤلفه‌های سوت زنی در سازمان‌های ورزشی شامل درون‌سازمانی، برون سازمان و موارد افشاگری می‌باشد. با بهره‌گیری از ظرفیت‌های رسانه‌های جمعی می‌توان سوت زنی در سازمان‌های ورزشی را افزایش داد.

بر اساس نتایج به دست آمده مؤلفه‌های رسانه‌های جمعی شامل سرعت، استقلال، شفافیت و فراغیری می‌باشد. در راستای نتایج پژوهش حاضر، لیسک^۶ و همکاران در سال (۲۰۲۰) اظهار داشتند رسانه‌ها منبع مهم اطلاعات و همچنین یکی از عوامل اصلی اجتماعی جامعه‌پذیری نقش مؤثری در شکل‌گیری سرمایه اجتماعی در جامعه دارند و به اشکال متفاوت موجب افزایش یا کاهش شکل‌گیری سرمایه اجتماعی می‌گردند. رسانه اجتماعی برای کنشگر در جهت انتخاب عقلانی مؤثر دانسته و معتقد است انتخاب عقلانی و عقلانیت گرینشی در فضای عمومی کنشگران دارای اهمیت فراوان است و سبب تقویت اعتماد بین شخصی و افایش مشارکت عمومی می‌شود. در عین حال کولارد^۷ و همکاران (۲۰۱۷)، ایزدی و همکاران (۲۰۲۰) و تینماز^۸ و همکاران (۲۰۲۲) معقداند اطلاعات رسانه‌ای می‌تواند دانش لازم برای بهبود فضای سازمانی و ارتقاء عملکرد و بهره‌وری را فراهم آورد.

⁴ Lazar

⁵ Oelrich

⁶ Richardson & Scott

¹ Lisk

² Collard

³ Tinmaz

نظریه تبلور بیان می‌کند که رسانه‌ها با بر جسته‌سازی یک واقعه کوچک و اخذ نتایج استراتژیک از آن بر تعیین میزان اهمیت رویدادها نزد خوانندگان تأثیر می‌گذارد. بر این اساس رسانه‌ها، با انتشار اخبار خشونت‌آمیز به آن بهاداده و خشونت را محور اندیشه مخاطبان قرار می‌دهند. نتیجه طبیعی این امر جنایی شدن رسانه‌ها و انعکاس بیش از حد انحرافات در ارتباطات جمعی است. تبلور خشونت در رسانه‌ها باعث می‌شود خشونت رسانه‌ای بسیار بزرگ‌تر از میزان خشونت در زندگی واقعی مردم باشد. این پدیده سبب می‌شود، انسان‌ها فکر کنند، خشونت و جنایت دنیای واقعی را مسخر کرده است و به‌ویژه تأثیر این پدیده بر جوانان بیشتر خواهد بود. بعد دیگر نظریه تبلور به جنبه تأثیر این پدیده بر مخاطبان می‌پردازد. مردمیان ادراک واقعیت را نه از خود واقعیت، بلکه از واقعیت انعکاس یافته در رسانه‌ها اخذ می‌کنند (ایزدی، ۲۰۲۰). به راین اساس، توجه و علاقه مردم بیشتر تحت تأثیر تصویرسازی رسانه‌ها قرار می‌گیرد تا موقعیت جهان واقعی. لذا رسانه‌ها می‌توانند با تشویق و ترغیب افراد و به‌ویژه کارکنان سازمان‌ها، آن‌ها را به‌سوی رفتاری‌های اخلاقی سوق دهند و رفتار سوت زنی را یک رفتار پسندیده و بسیار مفید جلوه دهنده که می‌تواند نتایج فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی قابل توجهی برای سازمان و جامعه به همراه داشته باشد. لذا تشکیل کارگروه‌های تخصصی برای توسعه فعالیت‌های رسانه‌ای می‌تواند زمینه توسعه رفتارهای اخلاقی در سازمان‌ها را به همراه داشته باشد.

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که مؤلفه‌های سوت زنی در سازمان‌های ورزشی شامل درون‌سازمانی، برون‌سازمان و موارد افشاگری می‌باشد. این نتیجه با برخی یافته‌های پژوهشگرانی همچون کاجیاس^۱ و همکاران (۲۰۲۳)، ایوساکی^۲ و همکاران (۲۰۲۳)، اوریمی^۳ (۲۰۲۳) و رامادهانی و همکاران (۲۰۲۳) همسو است. به نظر می‌رسد با توجه به یافته‌های پژوهش، سوت زنی می‌تواند ابزار مناسبی برای پیشگیری از وقوع جرائم و خاصه جرائم اقتصادی در سازمان‌های ورزشی باشد. این ابزار نوعاً بازدارندگی ایجاد خواهد کرد چراکه بزهکاران بالقوه

چون این رسانه بیش از رسانه‌های دیگر در زندگی روزمره مردم حضور دارد.

مک‌لوهان با طرح نظریه جبرگرایی رسانه‌ای معتقد بود تأثیرات تکنولوژی در سطح نظریات و فرضیات اتفاق نمی‌افتد، بلکه آن‌ها نسبت‌های بین حواس یا الگوهای تصورات ذهنی ما را به‌طور مداوم و بدون هیچ‌گونه مقاومتی تغییر می‌دهند؛ به عبارت دیگر مهم‌ترین تأثیر رسانه‌های جمعی این است که عادات تصورات و نحوه تفکر مخاطبان را تحت تأثیر قرار می‌دهند. برای نمونه چاپ بر حس دیداری تأکید می‌گذارد. در عین حال چاپ، شیوه تفکر ما را تحت تأثیر قرارداد و آن را خطی، مرحله‌ای، منظم، تکراری و منطقی کرد. در واقع چاپ انسان را وادار کرد که تفکر را از احساس جدا کند، چاپ انسان را به تخصصی شدن و تکنولوژی هدایت کرد (عزیزی و حیدرخانی، ۱۳۹۳).

نظریه دهکده جهانی توسط مک‌لوهان روزنامه‌نگار کانادایی مطرح شد، بر طبق این نظریه از لحاظ دریافت اطلاعات امروز دنیای ما به دهکده تبدیل شده است که خبر انتشار شده در مدت بسیار کوتاهی به دست همه می‌رسد (تینمار، ۲۰۲۲). مک‌لوهان، عامل اساسی تحول در نظام‌های ارتباطی را، بخش اطلاعات و پیام‌ها می‌داند. وی عقیده دارد که رسانه‌ها بر شکل‌های جامعه‌پذیری افراد مؤثرند و به شیوه فعالیت و روابط انسان‌ها شکل می‌دهند و درجات آن را تعیین می‌کنند. همچنین او می‌روید که تحت تأثیر وسائل ارتباطی الکترونیکی، احساس زندگی اجتماعی زیورو شده و تمامی مظاهر فرهنگی انسانی در حال دگرگونی است (معتمد نژاد، ۱۳۸۷).

بر طبق نظریه مدل‌سازی وسائل ارتباط جمعی به‌ویژه تلویزیون و صنعت سینما روشن‌ها و الگوهای مختلف رفتاری را در برنامه‌های خود نشان می‌دهند این الگوها می‌توانند روشن‌های صحبت کردن، لباس پوشیدن، راه رفتن یا به‌طور کلی هر عمل و حرکت بازیگران در واقع می‌تواند الگویی برای تماشاگران باشد، این حرکات می‌توانند به صورت الگوهای رفتاری که می‌توان از آن تقلید کرد و مردمی که این نمایش‌ها را می‌بینند ممکن است آن‌ها را جزئی از مجموعه رفتارهای شخصی خود بپذیرد (سورین و تانکارد، ۱۳۹۳).

¹ Kagias

² Iwasaki

³ Ouriemmi

باین حال و بر اساس نتایج به دست آمده پیشنهاد می شود تا سازمان بازرسی کل کشور، مسئولین تخلفات سازمانی در کشور و مسئولین سازمان های عمومی و خصوصی برنامه های هماهنگ رسانه ای برای توسعه رفتارهای اخلاقی و ایجاد فرهنگ عمومی سوت زنی در رسانه ها تدارک بینند. سازمان ها ورزشی و ... از ظرفیت رسانه ها و همچنین رسانه های نوظهور همچون رسانه های مجازی برای ایجاد فرهنگ سوت زنی و تشویق افراد برای این فرایند استفاده کنند.

شایان ذکر است که هر مطالعه دارای محدودیت های مختلفی است که این بررسی نیز از این امر مستثن نیستند. از محدودیت های مطالعه حاضر می توان به عدم تمايل و همکاری برخی از افراد در پاسخ به پرسش ها اشاره کرد. همچنین، این مطالعه به صورت مقطعی و در بخش سازمان های ورزشی انجام گرفته است و ممکن است با متغیرهای بخش خصوصی و در مقاطع زمانی مختلف متفاوت باشد.

Reference

- Adha, A. R., & Anita, R. (2021). Whistleblowing Intention among Government Financial Officers in Indonesia. *Jurnal Manajemen dan Bisnis Terapan*, 3(2), 98-110.
- Afshani M, Vahdati H, Hakkak M, Mousavi SN. Examining the Effective Factors on Whistle Blowing Intention Among the Employees of Healthcare Sector (Case Study: Employees of Mashhad University of Medical Sciences), Journal of Healthcare Management. 2018; 9 (2): 77-87. (Persian)
- Afshani, M., Vahdati, H., Hakak, M., Mousavi, N. (2017). Investigating the influencing factors on the intention to disclose violations among employees of the health and treatment sector (case study: employees of Mashhad University of Medical Sciences). Health Management, 9(2): 77-86. (Persian)
- Anvari, F., Wenzel, M., Woodyatt, L., & Haslam, S. A. (2019). The social psychology of whistleblowing: An integrated model. *Organizational Psychology Review*, 9(1), 41-67.
- Babatunde, S. O., Lateef, S. A., Olanipekun, W. D., & Babalola, H. B. (2021). The Whistleblowing As A Catalyst To Sustainable Economic Growth And Development In Nigeria: A Conceptual Review. *Asian People Journal (Apj)*, 4(2), 104-115.

همیشه همه افراد را ناظرین احتمالی بر اعمال خویش می دانند و این امر خود نوعی پیشگیری غیر کیفری می باشد. در بحث جرائم اقتصادی پیشگیری به مرابت می تواند کارامد تر باشد، چراکه در برخی موارد پس از وقوع جرم عمال درمان میسر نمی باشد. مثال، اگر اختلاسی با مبلغ نجومی صورت گرفت و مجرم از کشور خارج شد عملأ هم ضرر هنگفتی به بیت المل وارد شده و هم مجرم به سزای عمل خود نرسیده است. ایرادی که می توان به سوت زنی در ایران وارد دانست از لحاظ بحث فرهنگی می باشد چراکه با بررسی های صورت گرفته متوجه می شویم که فرهنگ و ساختار اجتماعی در ایران سوت زنی (هر اقدامی که معادل آن باشد) را نوعی بداخل اقتصادی و اصطلاحاً "آدم فروشی" می داند. البته این تعبیر و این دیدگاه به نظر کاملاً غلط می باشد چراکه در صورت فرهنگ سازی، در بسیاری از موارد سوت زنی از حقوق عامه و بیتالمال صیانت نموده و منتفع آن همه مردم می باشند و الزاماً همیشه سود شخصی برای کسی ندارد. باین حال و بر اساس نتایج به دست آمده پیشنهاد می شود تا با استقرار پایگاه اطلاعاتی در سازمان های ورزشی به گونه ای که نام فرد فاش نشود و بتواند به راحتی خطای رخداده را گزارش دهد، زمینه اطمینان خاطر به افراد سوت زن فراهم شود. بنابراین، تسهیل فرآیند افشاگری و گزارش تخلفات، سازمان های ورزشی را قادر می سازد که در جهت تحقق اهداف و رسالت خود موفق باشند. فراهم آوردن زمینه های همکاری بیشتر مدیران و معاونین بخش ها و معاونت ها در سلسه مراتب سازمان و اعطای این اختیار به آن ها برای تشویق کارکنان به گزارش خطای رخداده را گزارش دهن و آشنایی آن ها با این مسیرها می تواند مفید باشد، در این راستا می توان صندوق های پستی فیزیکی یا الکترونیکی برای دریافت گزارش تخلفات تعبیه دید و مهم تر از همه اینکه باید در فواصل زمانی مشخص، گزارش برخورد با بداخل اقتصادی ها و اصلًا کج روی ها در اختیار کارکنان گذاشته شود تا آن ها از مثبت بودن اقدامات افشاگرانه خود مطلع شده و از سویی متخلفان بالقوه نیز از حاشیه امنیت خارج شده و از ارتکاب به رفتارهای غیراخلاقی فاصله بگیرند.

- Bean-Melling, B (2018), "Six Characteristics of an Ethical Business", by Barbara Bean-Mellinger; Updated October 29, 2018
- Biranondi, N., Kazemi, Q. (2019). Deterrence strategies of the government punishment organization (a case study of violations in the field of health, medicine and treatment in Ilam). *Criminal Law and Criminology Research*, 8(16): 33-51. (Persian)
- Bjorkelo, B. & Einarsen, S. & Matthiesen, S. B. Predicting proactive behavior at work: Exploring the role of personality as an antecedent of whistleblowing behavior. *Journal of Occupational and Organizational Psychology*. 2010; 83(2): 371-394.
- Casey, C., & Delaney, H. (2019). The effort of partnership: Capacity development and moral capital in partnership for mutual gains. *Economic and Industrial Democracy*, 0143831X19883007.
- Collard, A. S., De Smedt, T., Dufrasne, M., Fastrez, P., Ligurgo, V., Patriarche, G., & Philippe, T. (2017). Digital media literacy in the workplace: a model combining compliance and inventivity. *Italian Journal of Sociology of Education*, 9(1).
- Defiantoro, D. (2023). The Whistleblowing Diamond: Considering Four Elements of Whistleblowing Intention. *Accounting and Finance Studies*, 3(1), 63-82.
- Downe J, Cowell R, Morgan K. What Determines Ethical Behavior in Public Organizations: Is It Rules or Leadership? *Public Administration Review*. 2016; 76(6): 898-909.
- Dungan, J. A., Young, L. & Waytz, A. (2019). "The power of moral concerns in predicting whistleblowing decisions". *Journal of Experimental Social Psychology*, 85, 10.3848
- Farhadinejad, M., Jafari, S. (2018). Identifying the causes of organizational whistleblowing and the reasons for reluctance to whistleblowing in government organizations. *Scientific Quarterly of Government Organizations Management*, 7(4): (28 consecutive), 71-84. (Persian)
- Farooq, D., Sanjrani, H. A., Vasty, S. B., & Neelam, K. (2022). The Relationship between Organizational Identification and Whistleblowing: Moderating Roles of Perceived Ethical Climate & Proactive Personality. *Market Forces*, 17(2), 87-112.
- i Yan, Sun Jian-Min. Traditional Chinese leadership and employee voice behavior: A cross-level examination. *The Leadership Quarterly*. 2015; 26(2): 172-89.
- Indriani, M., & Yulia, A. (2019). Nadirsyah, & Ariska, LP (2019). Whistleblowing Intention, Personal Cost, Organizational Commitment and Fraud Seriousness Level. *Journal of Accounting and Investment*, 20(2), 129-151.
- Iwasaki, M. (2023). Whistleblowers as defenders of human rights: The Whistleblower Protection Act in Japan. *Business and Human Rights Journal*, 8(1), 103-109.
- Izadi, L., Taghdisi, M. H., Ghadami, M., Delavar, A., & Sarokhani, B. (2020). Identification of Effective Factors Decision Making in Crisis in Media Organization: A Systematic Review with Emphasis on Media literacy in Health Crisis (CORONA PANDEMIC. *Iranian Journal of Health Education and Health Promotion*, 8(4), 390-406.
- Jahangiri, M., Ranjbar Vahad, F, m Ghasemi M. (2019). Predicting disclosure behaviors of employees of the Ministry of Sports and Youth with a neural network approach. *Scientific-Research Quarterly of Organizational Behavior Management Studies in Sports*, 7(1): 111-123. (Persian)
- Kagias, P., Sariannidis, N., Garefalakis, A., Passas, I., & Kyriakogkonas, P. (2023). Validating the Whistleblowing Maturity Model Using the Delphi Method. *Administrative Sciences*, 13(5), 120.
- Kurdestani, Gh, Rajab Dari, H. (2021). The pattern of factors affecting the internal reporting of financial violations with an emphasis on the phenomenon of bystanders. *Accounting and Auditing Reviews*, 28(1): 135-160. (Persian)
- Kwon, M., Jeon, S. H., & Ting, Y. (2021). The impact of predisposed traits and organizational factors on the US federal employee perception of whistleblowing. *Public Personnel Management*, 50(2), 258-282.
- Lavena, C. F. Whistle-blowing: individual and organizational determinants of the decision to report wrongdoing in the federal government. *American Review of Public Administration*. 2016; 46(1), 113-136.
- Lian, H., Huai, M., Farh, J. L., Huang, J. C., Lee, C., & Chao, M. M. 2020. Leader Unethical Pro-Organizational Behavior and Employee Unethical Conduct: Social Learning of Moral Disengagement as a Behavioral Principle. *Journal of Management*, 0149206320959699.
- Lisk, T. C. (2020). Social Media, Personality, and Leadership as Predictors of Job Performance (Doctoral dissertation, The Claremont Graduate University).
- Mahapatra, S. and Manisha, P (2018), "Ethical Strategies in Corporate World", Development No 9. PP: 54-63.
- Mkheimer, I. M., Selem, K. M., Shehata, A. E., Hussain, K., & Perez Perez, M. (2022). Can hotel employees arise internal whistleblowing intentions? Leader ethics, workplace virtues and moral courage. *European Journal of Management and Business Economics*.

- Mrowiec, D. (2022). Factors influencing internal whistleblowing. A systematic review of the literature. *Journal of Economics and Management*, 44(1), 142-186.
- Nagle, J. (2018). Twitter, cyber-violence, and the need for a critical social media literacy in teacher education: A review of the literature. *Teaching and Teacher Education*, 76, 86-94.
- Nazaripour, M., Zakizadeh, B. (2022). Investigating the effects of personal antecedents on accountants' intention to blow the whistle by moderating organizational and individual factors. *Accounting and Social Interest*, 12(3): 71-102. (Persian)
- Nemati, L., Qanbari, S., Rostami, M., Sarshar, S. (2018). The effectiveness of the role of Kant's ethical duty perspective and ethical strategies in reducing organizational violations with the mediating role of job motivation. *Leadership and educational management researches*. 5(19); 91-115 (Persian)
- Nuswantara, D. A. (2022). Reframing whistleblowing intention: an analysis of individual and situational factors. *Journal of Financial Crime*.
- Onyango, G. (2021). Whistleblowing behaviours and anti-corruption approaches in public administration in Kenya. *Economic and Political Studies*, 9(2), 230-254.
- Ouriemmi, O. (2023). The Legalistic Organizational Response to Whistleblowers' Disclosures in a Scandal: Law Without Justice?. *Journal of Business Ethics*, 1-19.
- Perdana, H. D., Mohamed, N., Joseph, C., & Utami, I. (2021). Leadership, reward and whistleblowing: Experimental study of governmental internal auditor. *International Journal of Engineering Research and Technology*, 13(12), 4591-4596.
- Potipiroon, W., & Wongpreedee, A. (2021). Ethical climate and whistleblowing intentions: Testing the mediating roles of public service motivation and psychological safety among local government employees. *Public Personnel Management*, 50(3), 327-355.
- Poursamimi, A., Tehrani, M., Vakili, Y. (2021). Identifying and ranking the antecedents of disclosure in the organization: a meta-composite approach. *Public Administration Perspectives*, 12(1). (Persian)
- Previtali, P., & Cerchiello, P. (2021). Organizational Determinants of Whistleblowing. A Study of Italian Municipalities. *Public Organization Review*, 1-16.
- Puni, A., Mohammed, I., & Damnyang, J. B. (2021). The moderating effect of personal values on the relationship between ethical leadership and whistleblowing intentions. *International Journal of Business Governance and Ethics*, 15(2), 169-189.
- Ramadhani, M. A., & Trisnaningsih, S. (2023). Analysis of the Role Whistleblowing System for Fraud Prevention: Theory of Planned Behavior. *International Journal of Management Science and Information Technology*, 3(1), 16-20.
- Roulet, T. J., & Pichler, R. (2020). Blame game theory: Scapegoating, whistleblowing and discursive struggles following accusations of organizational misconduct. *Organization Theory*, 1(4), 2631787720975192.
- Shahabi, S., Bani Mahd, B., Rezaei F. (2021). Organizational justice and ethical disclosure of violations in the auditing profession. *Ethics in science and technology*. 16 (2): 156-161. (Persian)
- Sztompka, P. (2019). Moral capital: an important prerequisite for social change and successful modernization. *Global Modernization Review (II): Modernity and Diversity in New Era*.
- Tinmaz, H., Lee, Y. T., Fanea-Ivanovici, M., & Baber, H. (2022). A systematic review on digital literacy. *Smart Learning Environments*, 9(1), 1-18.
- Tripermata, L., Ak, S. A. S., Wahyudi, T., & Fuaddah, L. L. (2021). The Driver of Whistleblowing Intention and Fraud Prevention: Attitude and the Ethical Culture of the Organization. *Sriwijaya International Journal of Dynamic Economics and Business*, 1(1), 91-110.
- Uys, T. (2022). Assisting Whistleblowers in Advancing Social Justice in the Workplace. In *Whistleblowing and the Sociological Imagination* (pp. 191-211). Palgrave Macmillan, New York.
- Uys, T. (2022). Protecting Whistleblowers: The Effectiveness of Legislation and Organizational Support. In *Whistleblowing and the Sociological Imagination* (pp. 165-189). Palgrave Macmillan, New York.
- Uys, T. (2022). Whistleblowing and the Sociological Imagination. In *Whistleblowing and the Sociological Imagination* (pp. 1-23). Palgrave Macmillan, New York.
- Valentine, S., & Godkin, L. (2019). Moral intensity, ethical decision making, and whistleblowing intention. *Journal of Business Research*, 98, 277-288.
- Verschuuren, P. (2021). Assessing the whistleblowing policies of international sport organisations. *Sport, Business and Management: An International Journal*. Vol. 11 No. 4, pp. 405-429.
- Vian, T., Agnew, B., & McInnes, K. (2022). Whistleblowing as an anti-corruption strategy in health and pharmaceutical organizations in low-

- and middle-income countries: a scoping review. *Global Health Action*, 15(1), 2140494.
- Yomchinda, N., Trongmateerut, P., & Chookhiatti, S. (2022). For the greater good: The sociodemographic characteristics of the whistleblowers, the hotline channel administration and whistleblowing intention. *Humanities, Arts and Social Sciences Studies (former name silpakorn university journal of social sciences, humanities, and arts)*, 307-315.
- Yu, M. C., Wang, G. G., Zheng, X. T., & Shi, W. J. 2020. Entrepreneur narcissism and unethical pro-organizational behaviour: an examination of mediated-moderation model. *Economic Research-Ekonomska Istraživanja*, 33(1), 501-520.
- Zakaria, M., Abd Manaf, K., Nurmala Sari, E., Syed Yusuf, S. N., Abdul Rahman, R., & Hamoudah, M. M. (2021). Effective internal controls and governance: analysis of ethical culture and ethical evaluations on whistleblowing intentions of government officials. *Polish Journal of Management Studies*, 23.